

Uvodnik

U ovome broju donosimo šest članaka koji istražuju klasične i nove medije i novinarstvo u kontekstu različitih teorija i teorijskih polazišta.

U kontekstu društveno-znanstvene teorije medija i uvijek aktualnih komunikacijskih istraživanja moći i utjecaja medija na publiku, dva se članka bave temom uloge medija u vrijeme izbora.

Zrinjka Peruško u članku “(Ne)pristranost u predizbornoj kampanji na hrvatskim televizijama: ravnoteža i raznolikost” analizira odlike predizbornog izvještavanja na hrvatskim televizijama u kampanji za hrvatske parlamentarne izbore 2007. godine. Rad je vrlo koristan jer i na tematskoj i na metodološkoj razini omogućuje uvid u važnu društvenu ulogu medija, a to je njihova uloga u vrijeme izbora. Empirijskim istraživanjem pokazuje se relativno korektan stupanj političke odgovornosti hrvatskih medija u vrijeme prethodnih izbora 2007. godine. Rezultati, naime, nisu pokazali znatniju pristranost televizijskih kuća ni prema strankama, ni prema kandidatima, iako je uočeno da je javna televizija (HTV) malu prednost dala vladajućoj stranci.

Snježana Milivojević istražila je ulogu medija u predsjedničkim izborima u Srbiji održanima tijekom 2008. godine. U članku “Promocija umjesto informacije: Mediji i predsjednički izbori u Srbiji 2008.” prikazani su rezultati praćenja izbora u vodećim tiskanim i elektroničkim medijima tijekom obaju krugova predsjedničkih izbora s ciljem da se istraži nepristranost i ravnomjerna zastupljenost kandidata. Rezultati su pokazali da je objavljivanje u tiskanim medijima ovisilo o uređivačkim politikama svakoga od tih medija i nije pokazalo potreban stupanj nepristranosti. Kad je riječ o elektroničkim medijima, pristranost je bila još veća i pokazuje trend prevlasti tržišnih zakona koji snažno utječu na medijsko izvještavanje. U takvim je medijskim okolnostima komercijalni i promotivni način informiranja o kandidatima prevladao nad informativnim načinom, što ponovno pokazuje da je dosadašnja paradigma o društveno-političkoj ulozi i odgovornosti medija za demokratsko građanstvo, dovedena u pitanje.

Tena Perišin u svojem članku “Televizijske vijesti: u potrazi za vrijednostima” polazi od hipoteza da se javni i komercijalni informativni programi sve više približavaju i po odabiru tema i prema načinu izvještavanja. Metodom analize sadržaja autorica istražuje načela odabira vijesti u središnjim informativnim emisijama javne Hrvatske televizije i način obrade tih tema, koji je prema njezinim zaključcima sve više okrenut prema komercijalnim vrijednostima.

Silvanu Kosanović u članku “Suvremene muško-ženske konstrukcije u američkim televizijskim serijama *Seks i grad*, *Kućanice* i *Vatreni dečki*” zanimaju stereotipi medijskog prikazivanja muškaraca i žena, tj. načini medijske konstrukcije muškosti i ženskosti. Istraživanje je provela analizom suvremenih američkih serija koje su i same rezultat potreba potrošačkoga društva. Autorica zaključuje da se može uočiti idealizacija izgleda, kult tijela i seksualnost kao norma rodnih očekivanja. Masovno društvo sugerira da privlačan vanjski izgled pridonosi većem osjećaju moći, uspješnosti, samodostatnosti i samokontrole pa medijske reprezentacije podupiru te društveno dominantne kategorije roda i postavljaju ih kao poželjan identitet.

Ana Vogrinčič na primjeru panike uzrokovane porastom čitanja romana u Engleskoj u 18. stoljeću, i brige koju je u vezi s fikcijom izrazila tadašnja javnost, upozorava na činjenicu da ta povijest komuniciranja sadržava poveznicu sa suvremenim strahovima o prekomjernom gledanju televizije. Autorica na taj način istražuje ima li suvremena moralna panika izvor u popularnoj kulturi masovnih medija ili je ona samo nastavak fenomena nedefiniranog straha pred medijima i tajnama koje mediji donose u svakodnevnu realnost.

Zahvaljujemo autorima na priložima, zahvaljujemo recenzentima i svima koji su sudjelovali u stvaranju ovoga broja.

Pozivamo vas i dalje na suradnju. Šaljite nam priloge za sljedeći tematski broj “Dvojbe suvremenog novinarstva” (Dilemmas of Contemporary Journalism). Gošće urednice bit će Karmen Erjavec i Melita Poler Kovačič, profesorice novinarstva s Fakulteta za društvene znanosti Sveučilišta u Ljubljani.

Glavna urednica
Nada Zgrabljic Rotar